

2 Lagförslag

Prop. 2007/08:91

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om kommunalt vårdnadsbidrag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § En kommun får med stöd av denna lag lämna vårdnadsbidrag till enskilda.

2 § Med förskoleverksamhet avses i denna lag förskola och familjedaghem enligt 2 a kap. skollagen (1985:1100).

Allmänna förutsättningar för vårdnadsbidrag

3 § En kommun får lämna vårdnadsbidrag för ett barn som har fyllt ett men inte tre år under förutsättning att barnet

1. är folkbokfört i kommunen, och
2. inte har en plats i förskoleverksamhet som avser heltid.

Vårdnadsbidrag får dock tidigast lämnas efter det att föräldrapenning med anledning av barnets födelse enligt 4 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring har lämnats för sammanlagt 250 hela dagar, inklusive sådan tid som avses i 4 kap. 9 a § nämnda lag. Därvid ska föräldrapeningen ha lämnats med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning eller med belopp enligt grundnivån.

4 § Vårdnadsbidrag får, om inte annat följer av tredje stycket, lämnas till en vårdnadshavare som

1. är folkbokförd på samma adress som barnet, och
2. bor tillsammans med barnet.

Vårdnadsbidraget får efter anmälan av båda vårdnadshavarna delas så att bidraget lämnas med hälften till vardera vårdnadshavaren.

Vårdnadsbidrag får lämnas med hälften till vardera vårdnadshavaren även om endast en av dem är folkbokförd på samma adress som barnet och bor tillsammans med barnet. Vårdnadsbidraget får i sådant fall även lämnas till en vårdnadshavare som inte är folkbokförd i samma kommun som barnet.

5 § Vårdnadsbidrag får inte lämnas till en vårdnadshavare som för samma kalendermånad eller del därav får

1. föräldrapenning med anledning av ett barns födelse enligt 4 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

3. aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program,

4. sjukpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om allmän försäkring efter det att sådan ersättning har lämnats för en tid av 365 dagar,

5. sjukpenning under eller omedelbart efter en period när arbetslöshetsersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring har lämnats,

6. sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt lagen om allmän försäkring,

7. ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension,

8. äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, eller

9. ersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

Vårdnadsbidrag får inte heller lämnas till en vårdnadshavare vars make eller sambo för samma kalendermånad eller del därav får någon av de ersättningar som anges i första stycket 1–9. Detta gäller för vårdnadshavare som bor tillsammans med sin make.

6 § Om vårdnadsbidrag för ett barn, på begäran av den eller de vårdnadshavare som har fått bidraget, inte längre ska lämnas får kommunen tidigast åter börja lämna vårdnadsbidrag för samma barn från och med den femte kalendermånaden efter den månad för vilken vårdnadsbidraget senast lämnades. Detta gäller dock inte om vårdnadsbidrag inte längre ska lämnas av anledning som avses i 5 §.

7 § Det som sägs om vårdnadshavare i 4–6 §§ tillämpas även i fråga om den som med socialnämndens medgivande har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Vårdnadsbidragets storlek

8 § En kommun som har beslutat att införa vårdnadsbidrag får lämna detta både som helt vårdnadsbidrag och som reducerat vårdnadsbidrag.

Helt vårdnadsbidrag är bidrag för ett barn som inte har plats i förskoleverksamhet. Reducerat vårdnadsbidrag är bidrag för ett barn som har plats på deltid i förskoleverksamhet.

9 § Helt vårdnadsbidrag får per barn högst uppgå till 3 000 kronor per kalendermånad.

Reducerat vårdnadsbidrag får bestämmas till en eller flera nivåer där nivån på bidraget svarar mot ett visst antal timmar i förskoleverksamhet.

Helt respektive reducerat vårdnadsbidrag får differentieras när vårdnadsbidrag lämnas för fler än ett barn i samma hushåll.

Anmälningsskyldighet, återkrav och eftergift

10 § Den som får vårdnadsbidrag är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till den bidragsutbetalande kommunen om förutsättningar för

vårdnadsbidrag enligt 3–5 §§ inte längre finns eller om andra ändrade förhållanden som påverkar storleken av vårdnadsbidraget.

Prop. 2007/08:91

11 § Om någon genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet, eller på annat sätt har orsakat att vårdnadsbidrag betalats ut obehörigen eller med för högt belopp får kommunen återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Om någon i annat fall än som avses i första stycket har tagit emot vårdnadsbidrag obehörigen eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta, får kommunen återkräva vad som har betalats ut för mycket.

12 § Om det finns särskilda skäl får kommunen helt eller delvis efterge den återbetalningsskyldighet som avses i 11 §.

Överklagande

13 § Beslut i ett ärende om vårdnadsbidrag enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övrigt

14 § Denna lag inskränker inte de skyldigheter som en kommun har enligt skollagen (1985:1100).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i föräldraledighetslagen (1995:584)

Härigenom föreskrivs i fråga om föräldraledighetslagen (1995:584) dels att 3 och 13 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 9 §, samt närmast före 9 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Det finns följande *fem* former av föräldraledighet för vård av barn m.m.: Det finns följande *sex* former av föräldraledighet för vård av barn m.m.:

1. Hel ledighet för en kvinnlig arbetstagare i samband med hennes barns födelse och för amning (mammaledighet, 4 §).

2. Hel ledighet för en förälder tills barnet blivit 18 månader eller, under förutsättning att föräldern då har hel föräldrapenning, för tid därefter (hel ledighet med eller utan föräldrapenning, 5 §).

3. Ledighet för en förälder i form av förkortning av normal arbetstid med tre fjärdedelar, hälften, en fjärdedel eller en åttondel medan föräldern har tre fjärdedels, halv, en fjärdedels respektive en åttondels föräldrapenning (delledighet med föräldrapenning, 6 §).

4. Ledighet för en förälder i form av förkortning av normal arbetstid med upp till en fjärdedel tills, i huvudfallet, barnet fyllt åtta år (delledighet utan föräldrapenning, 7 §).

5. Ledighet för en arbetstagares tillfälliga vård av barn (ledighet med tillfällig föräldrapenning m.m., 8 §).

6. Hel ledighet eller ledighet i form av förkortning av normal arbetstid med hälften för en förälder till ett barn för vilket lämnas helt vårdnadsbidrag (ledighet med vårdnadsbidrag, 9 §).

Särskilda bestämmelser om ledighet och omplacering för kvinnliga arbetstagare som väntar barn, nyligen fött barn eller som ammar finns i 18–21 §§.

¹ Senaste lydelse 2006:442.

Ledighet med vårdnadsbidrag

9 §²

En förälder har rätt till hel ledighet eller förkortning av normal arbetstid med hälften för vård av barn när helt vårdnadsbidrag enligt 8 § lagen (2008:000) om kommunalt vårdnadsbidrag lämnas för barnet.

13 §

En arbetstagare som vill utnyttja sin rätt till ledighet enligt 4, 5, 6 eller 7 § skall anmäla detta till arbetsgivaren minst två månader före ledighetens början eller, om det inte kan ske, så snart som möjligt. I samband med sin anmälan skall arbetstagaren ange hur lång tid ledigheten är planerad att pågå.

En arbetstagare som vill utnyttja sin rätt till ledighet med tillfällig föräldrapenning enligt 8 § skall anmäla ledigheten till arbetsgivaren minst en vecka före ledighetens början. Om ledigheten beror på sjukdom eller smitta, gäller dock inte någon anmälningstid.

En arbetstagare som vill utnyttja sin rätt till ledighet enligt 4, 5, 6, 7 eller 9 § ska anmäla detta till arbetsgivaren minst två månader före ledighetens början eller, om det inte kan ske, så snart som möjligt. I samband med sin anmälan ska arbetstagaren ange hur lång tid ledigheten är planerad att pågå.

En arbetstagare som vill utnyttja sin rätt till ledighet med tillfällig föräldrapenning enligt 8 § ska anmäla ledigheten till arbetsgivaren minst en vecka före ledighetens början. Om ledigheten beror på sjukdom eller smitta, gäller dock inte någon anmälningstid.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

² Tidigare 9 § upphävd genom 2006:442.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1982:80) om anställningsskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §¹

För både arbetsgivare och arbetstagare gäller en minsta uppsägningstid av en månad.

Arbetstagaren har rätt till en uppsägningstid av

- två månader, om den sammanlagda anställningstiden hos arbetsgivaren är minst två år men kortare än fyra år,
- tre månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst fyra år men kortare än sex år,
- fyra månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst sex år men kortare än åtta år,
- fem månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst åtta år men kortare än tio år, och
- sex månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst tio år.

Om en arbetstagare som är föräldraledig enligt 4 eller 5 § föräldraledighetslagen (1995:584) sägs upp på grund av arbetsbrist, börjar uppsägningstiden löpa *när arbetstagaren helt eller delvis återupptar arbetet eller, enligt den anmälan om föräldraledighet som gäller när uppsägningen sker, när arbetstagaren skulle ha återupptagit sitt arbete.*

Om en arbetstagare som är föräldraledig enligt 4 eller 5 § *eller helt ledig enligt 9 §* föräldraledighetslagen (1995:584) sägs upp på grund av arbetsbrist, börjar uppsägningstiden löpa

- *när arbetstagaren helt eller delvis återupptar arbetet, eller*
- *när arbetstagaren skulle ha återupptagit sitt arbete enligt den anmälan om föräldraledighet som gäller när uppsägningen sker.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.

¹ Senaste lydelse 2007:389.